

तान् पश्यन् सैन्यमध्यस्थो राजा खजनसंहृतः । दुर्योधनोऽब्रवीत्कर्णं प्रहृष्टः प्रहसन्निव ।
॥ दुर्योधन उवाच ॥ पश्य राधेय पाञ्चालान् प्रणुन्नान्द्रोणसायकैः । सिंहेनेव मृगान् वन्यान् चासितान् दृढ
धन्विना ।

नैते जातु पुनर्युद्धमीदृयुरिति मे मतिः । यथातु भग्ना द्रोणेन वातेनेव महाद्रुमाः ।

अर्धमानाः शरैरेतैरुक्मपुङ्खैर्महात्मना । यथानैकेन गच्छन्ति घूर्णमानास्ततस्ततः ।

संनिरुद्धाश्च कौरव्यैर्द्रोणेन च महात्मना । एतेऽन्ये मण्डलीभृताः पावकेनेव कुञ्जराः ।

भ्रमरैरिव चाविष्टा द्रोणस्य निशितैः शरैः । अन्योऽन्यं समलीयन्त पलायनपरायणाः ।

एष भीमो महाक्रोधी हीनः पाण्डवसृञ्जयैः । मदीयैरावृतायोधैः कर्णं नन्दयतीव मां ।

व्यक्तं द्रोणमयं लोकमद्य पश्यति दुर्मतिः । निराशो जीवितान्नूनमद्य राज्याच्च पाण्डवः ।

॥ कर्ण उवाच ॥ नैव जातु महाबाहुर्जीविन्नाहवमुत्सृजेत् । न चेमान् पुरुषव्याघ्र सिंहनादान् सद्विध्यति ।

न चापि पाण्डवा युद्धे मञ्जरन्निति मे मतिः । शूराश्च बलवन्तश्च कृतास्त्रा युद्धदुर्मदाः ।

विषाग्निद्युतसंक्लेशान् वनवासञ्च पाण्डवाः । स्मरमाणा न हास्यन्ति संयाममिति मे मतिः ।

निवृत्तो हि महाबाहुर्मितौजा वृकोदरः । वरान् वरान् हि कौन्तेयो रथोदारान् हनिष्यति ।

असिना धनुषा शक्त्या हयैर्नागैर्नरैरथैः । आचसेन च दण्डेन व्रातान् व्रातान् हनिष्यति ।

तमेनमन्ववर्तन्त सात्यकिप्रमुखा रथाः । पाञ्चालाः वेकया मत्स्याः पाण्डवाश्च विशेषतः ।

शूराश्च बलवन्तश्च विक्रान्ताश्च महारथाः । विशेषतश्च भीमेन संरम्भेनाभिचोदिताः ।

ते द्रोणमभिवर्तन्तः सर्वतः कुरुपुङ्गवाः । वृकोदरं परीक्षन्तः सूर्यमभ्यगणा इव ।

एकायनगता ह्येते पीडयेयुर्धनव्रतं । अरक्ष्यमाणं शलभा यथा दोषं मुमूर्खवः ।

असंशयं कृतास्त्राश्च पर्याप्ताश्चापि वारणे । अतिभारमहं मन्ये भारद्वाजे समाहितं ।

ते शीघ्रमनुगच्छामो यत्र द्रोणो व्यवस्थितः । कोका इव महानागं मा वै हन्युर्यतव्रतं ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ राधेयस्य वचः श्रुत्वा राजा दुर्योधनस्ततः । भ्रातृभिः सहितो राजन् प्रायाद्द्रोणरथं प्रति ।

तत्र रावो महानासीदेकं द्रोणं जिघासतां । पाण्डवानां निवृत्तानां नानावर्णैर्हयोत्तमैः ।

इति श्रीमहाभारते द्रोणपर्वणि संशतकवधपर्वणि द्रोणयुद्धे द्वाविंशोऽध्यायः ॥ २२ ॥

॥ धृतराष्ट्र उवाच ॥ सर्वेषामेव मे ब्रूहि रथचिह्नानि सञ्जय । यद्द्रोणमभ्यवर्तन्त क्रुद्धा भीमपुरोगमाः ।

॥ सञ्जय उवाच ॥ ऋष्यवर्णैर्हयैर्दृष्ट्वा व्यायच्छन्त वृकोदरं । रजताश्वस्ततः शूरः सैनेयः संन्यवर्तत ।

सारङ्गेश्च युधामन्युर्हृद्यमानो हयोत्तमैः । पथ्यवर्तत दुर्द्धर्षः क्रुद्धो द्रोणरथं प्रति ।

पारावतसवर्णैस्तु हेमभाण्डैर्महाजवैः । पाञ्चालराजस्य सुतो धृष्टद्युम्नो न्यवर्तत ।

पितरन्तु परिप्रेप्सुः चक्षधर्मा यतव्रतः । सिद्धिञ्चास्य परां काङ्क्षन् शोणाश्वः संन्यवर्तत ।

पद्मपत्रनिभांश्चाश्वान् मल्लिकाञ्चान् खड्गद्वृतान् । शैखण्डिः चक्षदेवस्तु स्वयं संत्वरयन् ययौ ।

दर्शनीयास्तु काम्बोजाः शुकपत्रपरिच्छदाः । वहन्तो नकुलं शीघ्रं तावकानभिदुदुवुः ।